

วิลเลียม เจมส์

วิลเลียม เจมส์ (William James) เป็นนักปรัชญาและนักจิตวิทยาคนสำคัญของสหรัฐอเมริกา เกิดในเมืองนิวยอร์ก เมื่อวันที่ 11 มกราคม ค.ศ. 1842 บิดาของเขาชื่อเฮนรี เจมส์ (Henry James) ก็เป็นนักปรัชญาเช่นกัน ส่วนน้องชายเป็นนักเขียนนวนิยาย.

วิลเลียม เจมส์เป็นผู้ที่สดชื่นสนุกสนานมีอารมณ์ขันมาตั้งแต่วัยเด็ก

วิลเลียม เจมส์ (1842 - 1910)

การศึกษา

ด้วยเหตุที่ครอบครัวของวิลเลียม เจมส์ ต้องเดินทางไปประเทศต่างๆ อยู่ตลอดเวลาจึงเป็นเหตุให้เขาได้รับการศึกษาในลักษณะที่แตกต่างไปจากเด็กทั่วไป กล่าวคือได้รับการศึกษาบางส่วนจากโรงเรียนในท้องถิ่น บางส่วนบิดาเป็นผู้สอนให้ และบางส่วนจากครูพิเศษในประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี และสวิต

เซอร์แลนด์ ตอนเด็กๆ เขามีความคิดอยากจะเป็นนักศิลปะ (Artist) แต่พออายุ 9 ปีเขาจึงแน่ใจว่าเขาชอบวิชาวิทยาศาสตร์มากกว่าศิลปะ

วิลเลียม เจมส์ เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) ใน ค.ศ. 1861 เพื่อศึกษาวิชาเคมีและการแพทย์ เขาเป็นคนฉลาดเฉียบแหลมและขะมักเขม้นในการเรียน เมื่อ ค.ศ. 1865 หลุย อะกาสสิซ (Louis Agassiz) อาจารย์ของเขาจึงคัดเลือกให้เขาเดินทางไปเข้าร่วมประชุมทางวิทยาศาสตร์ ณ ประเทศบราซิล

วิลเลียม เจมส์ สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาเอกทางด้านการแพทย์ใน ค.ศ. 1869

ชีวิตและการทำงาน

วิลเลียม เจมส์ เป็นอาจารย์สอนวิชาสรีรศาสตร์ และจิตวิทยา ณ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ขณะเดียวกัน เขามีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง “จิตมนุษย์ทำงานอย่างไร?” มาก จึงศึกษาค้นคว้าเรื่อยมา การที่เขาเป็นครูที่ทุ่มเทชีวิตจิตใจให้แก่การสอนประกอบกับเป็นคนมีอารมณ์ขัน จึงเป็นครูที่เป็นที่รักเคารพของศิษย์เป็นอย่างยิ่ง

วิลเลียม เจมส์ แต่งงานใน ค.ศ. 1878 และมีชีวิตครอบครัวที่สงบสุข

งานที่สำคัญของวิลเลียม เจมส์ ได้แก่งานเขียนของเขา หนังสือเล่มแรกที่ดีพิมพ์ใน ค.ศ. 1890 คือ The Principles of Psychology

เป็นหนังสือที่ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ขายดี มากและใช้เป็นตำราเรียนตามมหาวิทยาลัยต่างๆ ต่อมาใน ค.ศ. 1902 หนังสือ The Varieties of Religious Experience ซึ่งเป็นเรื่องของ การสำรวจเกี่ยวกับประสบการณ์ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรม ของมนุษย์ก็เป็นหนังสือที่มีผู้สนใจมากไม่แพ้เล่ม แรก

ปรัชญาของวิลเลียม เจมส์

ปรัชญาของวิลเลียม เจมส์ เรียกว่า **ปฏิบัติ นิยม (Pragmatism)** เป็นลัทธิปรัชญาที่เขาได้ สอดแทรกไว้ในหนังสือที่เขาเขียนทุกๆ เล่ม เขา เขียนเกี่ยวกับปรัชญานี้ไว้ในหนังสือเล่มหนึ่งของ เขาซึ่งตีพิมพ์ใน ค.ศ. 1907 คือ Pragmatism : A New Name for Some Old Ways of Thinking.

ในหนังสือเล่มนั้น เขาไม่ได้ให้คำตอบเกี่ยวกับ ปัญหาอันยุ่งยากซับซ้อนซึ่งคิดกันมาตั้งแต่สมัย กรีกโบราณคือ “จิตมนุษย์ทำงานอย่างไร?” แต่ เขาให้ข้อเสนอแนะว่า ทุกคนจะต้องรู้จักเชื่อใน สิ่งที่ควรเชื่อ และทำตนให้เป็น सकิริยา (active ซึ่งหมายถึงกระฉับกระเฉง คล่องแคล่ว ว่องไวทั้ง ร่างกายและจิตใจ) แล้วชีวิตจะประสบความสำเร็จ วิลเลียม เจมส์ มีความเห็นว่า ถ้าเชื่อในพระเจ้า เป็นเจ้าแล้วทำให้มีความสุข ก็จะไม่มีความ สำคัญเลย ที่จะคิดว่าพระเจ้าเป็นเจ้าจะมีจริงหรือไม่ วิลเลียม เจมส์ ถึงแก่กรรมที่บ้านในเมือง โชโครวัว (Chocorua) รัฐนิวแฮมป์เชอร์ (New Hampshire) เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม ค.ศ. 1910 ขณะมีอายุ 68 ปี

วรวิทย์ วตินสรากร

บรรณานุกรม

- Huxley, Julian, Sir and Others. **Growth of Ideas : Knowledge. Thought, Imagination.** Garden City, New York : Doubleday 1965.
- Shapp, Martha G. & Others . “William James” in **The New Book of Knowledge** Vol. 10. New York : Grolier Inc., 1966.